

Typetjes

Werfschaak is een interessant rapport, dat helaas irrelevant is. Al is het gezien de opdrachtomschrijving een buitengewoon geslaagd stukje werk. De opdracht "maak de KNSB aantrekkelijk voor sponsors" is weinig anders dan vervreemdend. "Word klant bij de sponsor," kan ik slechts antwoorden bij een zo beperkte blik.

Zoals iedereen weet, bekend met het verenigingsleven, is de sfeer belangrijk. Hockeyclub en tennisclub hebben met huwbare deernes, socializend volk en eenduidige regels natuurlijk wel een stukje makkelijker. Een club runnen zonder sfeermakers, terwijl de sfeerlozen juist sfeermakers niet waarderen .. u snapt het. Schaakclubs verdienen eigenlijk de gelden die nu naar GGD en ouderling gaan, mocht dat zo zijn dat daar geld heengaat ja weetikveel.

Enkele ervaringsdeskundige woorden over schaakverenigingen, de sport en het vermaak.

Het is wel degelijk een sport die met ledenverlies kampt. De aanleiding iets te doen bestaat. Alleen -menig accountmanager zal het beamen- iemand binnenhalen is zo zinloos als hij zich daarna niet welkom voelt en niet vindt wat hij zoekt. Te spreken van: schakers zijn waarschijnlijk met een persoonlijke verkoopmanier beter c.q. efficiënter te werven. De publieksvriendelijkheid -zeker in het vertrossende mediaklimaat en het imploderende onderwijs- is relatief steeds lager. Reader's Digest verkochten we in het callcenter ook gericht.

Voortbordurend op het intro zal ik u een incomplete lijst van problemen opsommen waarna u concludeert dat het ledenverlies nog meevalt (wat juist is, hoewel alles altijd erger kan).

- Bestuurders zijn erg bestuurderig, want schakers zijn nare mannetjes. Regelmatig gaan ze er met de kas vandoor of verdwijnen de batterijen van de klokken (maar het is dan ook een onzalig plan de DDR zelfs hun Gardé-omzet te misgunnen, aldus verdiend loon).
- Het maken van vrienden op verenigingen is lastig, want schakers zijn nare mannetjes.
- Nieuwe leden en instromende jeugdleden worden met verve van het bord gemept.
- Schakers zijn bijna altijd topambtenaar, tandarts, Hogeschooldocent of ondernemer en willen daarom nooit eens gezellig over hun werk praten. Alsof het geheim is. Alleen de vrouwen willen dat nog wel eens doen, die verzekeringsmedewerker of bardame zijn¹.
- De gemiddelde leeftijd is zo hoog, dat sommige clubs hun avond gemakshalve in het bejaardenhuis organiseren. Behalve oud zijn de meeste schakers lelijk (en sommige stinken).
- Het nabespreken van partijen verveelt, omdat er altijd wel een overheersend (naar) mannetje de boventoon voert. Vooral die kerel in Wijk aan Zee.
- Als je nooit in Wijk aan Zee (Corus) bent geweest, hoor je er niet bij. Maar dat vertelt niemand je, tot je erbij hoort. Zul je net zien: als je dan gaat, dat het tegenvalt (zoals alles, ja toch).
- Er zijn geen goede trainers die hun diensten (aan beginners) aanbieden.
- Jan Hein Donner is dood. En Jan Timman nog niet (wat een nare opmerking).
- Dat Böhm voor zo een leuk item in Kunst en kitch met prijswinnende schaakborden 10.000,00 euro vraagt, is toch wel naar van hem. En Jan Nagel is nog wel van de vara (met die haan).
- Er is een niet-gemeende (want: nare mannetjes) verering van de grootmeesters en meesters.
- De journalisten in de krant denken dat we/ze dat wél menen en schrijven alleen over hun onbegrijpelijke partijen, in lyrische taal.
- Volgens Werfschaak moeten bekende Nederlanders iets doen met schaak, en laat nu uitgerekend Anthonie Kamerling een zelfmoordenaar zijn.

Dan nog even over het spel. De definitie van een schaakpartij is volgens wijsgeer-querulant Donner "het wederzijds verhinderen van een artistieke prestatie." Gelieve op het netvlies een beeld te laten verschijnen van twee kanten van het glas bij het gevangenisbezoek, met een stuk beeldhouwwerk ertussen. Waarbij beide zijden iets proberen te maken. Wordt niks moois, dat snapt u.

De leercurve is zeer fors. Het aantal schakers dalend, maar het aantal goede schakers dat in verenigingsverband speelt, is hoog. Omdat je niet voor je lol lid wordt (maar dat zal inmiddels duidelijk zijn).

1 Ik wou dat ik het verzon.

Bobby Fischer: een waardig representant van de sport. Staat als een huis. Soms deed ie er nog een nazitje racistisch bij, maar dat was eigenlijk alleen als hij het bezoek en de vragen zat was (echt zo'n bejaardentactiek).

V
o
o
r

- Schakende kindertjes die zitten te fronsen zijn wel héél schattig. En jij weet het dan beter.
- Je bent niet de enige die verliest. En van een tennispartij herinner je je niks meer. Hij was te sterk, te snel, bwuuh. Zoiets. De schaker die verloren heeft, wie zal zijn leed beschrijven? Welnu, om te beginnen de tegenstander, die het allemaal nog eens van begin tot eind wil doornemen (analyseren heet dat) hoe hij u zowel effectief alsook stijlvol geplet heeft. Terwijl hij zijn kritiek op uw onkunde niet persoonlijk zal brengen (en met een ik-boodschap, dat ook). Uithuilen als verliezers (met name in een team, dus dat is met meerdere borden) is dus *echter*.
- Al die frustraties: schaken is als het leven zelf, of hoe gaat dat bij *jou* dan, mafkees (of ben ik nu naar aan het doen?).
- Omdat er schaakboeken zijn, schaaksites en schaaktoernooien, is het nadeel dat je er oceanen aan tijd in kwijt kunt. Niet iedereen, weet u, heeft tijd tekort omdat hij 4 banen en 1,6 kind heeft (of was het nu andersom?). Dat er op 28 en 30 december toernooien zijn in Schiedam, Dordrecht en Krimpen, is voor sommige mensen fijn. Mede ook omdat schaken gewoon leuk is (behalve als je verliest, dan is het leven zinloos, maar je wint natuurlijk ook wel eens en zo zinvol was het leven toch al niet) terwijl *soepscheppen* voor de vrijwilligheid nou niet echt mijn idee van entertainment is.
- Het kost geen moer. En toch heeft het niveau. Onvanzelfsprekend.
- Met die typetjes heb ik toch best vaak interessante gesprekken gehad.
- Met die ondernemers en tandartsen enzo, spreek je nog eens iemand die je in het vakmatige soepscheppen (zal ik maar zeggen) in elk geval nooit spreekt.
- Als krachtmeting met de hersenen doet de leeftijd er niet toe.
- Van alle bordspellen is dit spel uiteraard het mooiste. Het offeren van een stuk, het douwen op een zwak punt in de stelling van de tegenstander, economisch omgaan met de tijd die je hebt en het materiaal, elke fout werkt 15 zetten door dus de aandacht mag niet verslappen, het immense belang van open lijnen: dit alles maakt het tot een waar krijgsspel. Dat is geen slogan of frase, dat onderscheidt het spel werkelijk van andere sport- en spelvormen.

Wanneer men dus minder alledaagse typetjes bij elkaar zet, moet men meer over zulke typetjes weten. Ik tracht dat te duiden met metaforiek, die de Stallion van Mitsubishi en de 323 van Mazda featured. Beide Japans, beide min-of-meer imitaties van bestaand werk. Maar dan hebben we de overeenkomsten wel opgesomd.

Hoewel dat vaak misgaat, is het eigenlijk niet zo moeilijk. Het punt is dan ook niet zozeer weten wat de clubleden willen, maar vooral wat je er dan mee doet.

Fanatisme. Spelletjesmens of ouwehoer. Streber of gematigder. Snelschaak of slowfood. Nieuweling of gemazeld en gepokt. Zet men zulke kenmerken op rij, dan is de kop eraf.

Clubliefde, dadendrang

het komt niet aangewaaid, alles

Ik wil u wel verklappen dat ik over mijzelf in clubbladen gelezen heb, dat hij ergens wordt beperkt. Niet doorbreekt. In koffiehuischaak met de gebakken leveraanval excelleert H., in priegelig achteruitschaken niet. Na de vierde zet staan de stukken van de tegenstander beter, ergo de openingskennis van S. is brak.

Bondsverslag. Puntje van aandacht kortom, is er ook nog iets mee te doen, met die zo correcte analyses.

Teruggrijpend op mijn intro, maakt het verschil wat voor type vereniging en wat voor spelers het zijn. Maar mensen met potentie moeten allicht hun zwaktes leren te vermijden; juist omdat in spelletje s. de fout zo lang doorwerkt. Ik zou willen voorstellen dat schaakclubs wat royaler met hun Eigen Vermogen omspringen. Immers, aan schaakstukken en borden heb je geen kosten, waar

een zweteriger clubverband moet wassen, verstellen, gazonnen maaien en andere tuiniersklussen moet doen. Kosten, die wij niet hebben. Vele schaakclubs houden zodoende veel geld over, maar verliezen leden omdat de mensen geen vooruitgang in hun spel boeken en dan afhaken.

De zwaktes in iemand spel zijn heel individueel, dus teaching zal veelal remedial zijn: cadeaubonnen, uurtjes plannen in de week. Ik denk dat het daar toch vaak op uitkomt.

Ik begon dit stukje met de auto's uit het verre land. Erop toezien dat iedereen het leuk genoeg heeft, vind ik toch wel belangrijk. En zeker bij juist gestarte jeugdleden, qua spelniveau uitgedaagde nieuwelingen en bij vrouwen. Het is niet vreemd, daar af en toe een telefoontje aan te wagen en ik heb zelf wel eens een hint gegeven dat de club toch een aantal pro's in huis had, oftewel gewag gemaakt van mensen die beroepshalve op dat gebied nooit geheel ongeletterd konden zijn. Maak dus gebruik van het aanwezig potentieel.

Al blijven het natuurlijk nare mannetjes, dus misschien moeten de vrouwen van de heren daarbij meedenken?

